

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	26 september 2019
Agendapunt:	11
Onderwerp:	Expertisekosten De Nieuwe Instelling (DNI) Vaststellen 11e begrotingswijziging 2019
Portefeuillehouder:	Rein van Moorselaar

Heesch, 13 augustus 2019

Inleiding

Inmiddels is meer dan vier jaar geleden het 'project' D.N.I. (De Nieuwe Instelling) gestart. Met dit project was het de bedoeling om op termijn een nieuwe multifunctionele accommodatie (MFA) in Bernheze (Heesch) te realiseren. Waarbij integratie van de dienstverlening van Cultureel Centrum De Pas, Educatief en Creatief Centrum De Eijnderic en De Bibliotheek Heesch uitgangspunt was. 'De Pas' en 'De Eijnderic' meer vanuit een 'fusiegedachte' en De Bibliotheek vanuit de principes van samenwerking en co-creatie, temeer ook omdat De Bibliotheek onderdeel is van een groter (regionaal) geheel.

Hoewel de aanleiding indertijd primair ingegeven werd door structurele exploitatieproblemen van De Pas en De Eijnderic, werd integratie van diensten door de partners vooral ook omarmt, gezien vanuit de inhoudelijke meerwaarde. De grondgedachte was dat door integratie en samenwerking van diensten binnen een nieuwe moderne accommodatie, de inwoners van Bernheze een inclusief, passend en boeiend geheel aan sociaal, cultureel en educatieve diensten zou worden geboden. Meer dan dit mogelijk zou zijn in de gegeven situatie met drie instellingen die los van elkaar functioneerden.

Met (financiële) ondersteuning van de gemeente, dit omdat de optie voor de totstandkoming van een dergelijke koerswijziging redelijk en zinvol werd gevonden, zijn de samenwerkende partners met hulp van externe adviseurs aan de slag gegaan om een businesscase uit te werken. Creatieve sessies, een benchmark onderzoek en een huisvestingsonderzoek lagen hieraan ten grondslag.

Midden 2018 was een eerste versie van een businessplan gereed. De behandeling hiervan in het College en de opiniërende besprekingen hierover in de Raadscommissie MZ van 9 oktober en 27 november leidden ertoe dat de samenwerkende partijen min of meer de opdracht kregen om het 'huiswerk' opnieuw te doen. De kaders op basis waarvan de inhoudelijke planvorming was uitgewerkt, werd als onduidelijk getypeerd, waardoor de financiële consequenties niet op waarde konden worden geschat. Dat gold voor de met het plan 'gevraagde' gemeentelijk investering van 5,6 miljoen euro voor de verbouwing van de Pas, waarbij niet helder was onder welke voorwaarden dit moest gebeuren. Maar ook de onduidelijkheid over de ontwikkeling van de structureel noodzakelijke budgetsubsidie voor DNI de komende jaren speelde daarbij een rol.

De samenwerkende partijen hebben nadien reflecterend teruggekeken op het proces en de conclusie getrokken dat ze met nieuw elan het proces zouden gaan vlot trekken. Een Stuurgroep DNI werd daartoe opgericht. In een Notitie Ter Informatie voor de Gemeenteraad (NTI) van 26 februari 2019 werden de uitgangspunten en principes genoemd die als leidraad golden voor deze 'doorstart' (in de bijlage wordt aan de hand van deze uitgangspunten verslag gedaan van de stand van zaken tot dit moment).

In de NTI van 26 februari jl. werd op voorhand ook gemeld dat 'er weliswaar al heel veel waardevolle informatie beschikbaar is, maar dat er ook nog nieuwe en specifieke expertise nodig is'. Vandaar ook het verzoek van de Stuurgroep NTI voor financiële ondersteuning, waarop dit raadsvoorstel is gebaseerd.

Voorstel

1. In te stemmen met de inzet van externe expertise tbv het project DNI en hiervoor een budget beschikbaar te stellen aan de Pas van € 55.000 ten laste van de reserve nog nader te bestemmen.

Argumenten

1.1 Externe advisering is noodzakelijk

De samenwerkende partners hebben veel eigen voorwerk verricht op onderdelen van de plannen. Essentieel om te komen tot een finaal en gedegen businessplan (planning maart 2020 raadsbesluit) is verder onderzoek naar verdienmodellen (o.a. horeca, verhuur en theater) en (juridische) ondersteuning bij de planvoorbereiding van de nieuwe organisatie nodig.

1.2 De noodzakelijke expertise is binnen de samenwerkende organisaties niet voorhanden.

De samenwerkende partners bezitten niet de professionele kennis die op onderdelen noodzakelijk is, dan wel beschikken niet over de factor tijd om hier de nodige aandacht aan te besteden.

1.3 Kosten zijn door de partners van DNI niet te dragen

De samenwerkende partners staan onder druk van de kritische financiële omstandigheden. Er zijn geen financiële middelen om de kosten van deze expertise te betalen.

Risico's

Het risico bestaat dat de Gemeenteraad uiteindelijk op termijn besluit om niet in te stemmen met het uiteindelijke finale businessplan. Dat zou betekenen dat nu kosten worden gemaakt die onnodig blijven te zijn geweest.

Kosten in perspectief

Hoewel het hier gaat om de inzet van expertise als voorloper van het finale businessplan, is het ook van belang om vooraf een beeld te schetsen van de kosten die op termijn met de realisatie van het DNI-plan gemoeid zijn. Duidelijk is dat de financiële positie van de toekomstige fusiepartners de Pas en de Eijnderic ronduit zorgelijk is. Accountantsonderzoek uit 2018 naar het perspectief van de Pas geeft aan dat het niet in de lijn van de verwachting ligt dat deze situatie zonder organisatorische en bedrijfsmatige aanpassingen ten goede keert.

Dat blijkt ook uit de jaarrekening 2018 van de Pas die een tekort van € 125.000,- laat zien, terwijl een budgetsubsidie van € 105.000,- werd toegekend. Voor de Eijnderic geldt dit in veel mindere mate, maar ook hier is in 2018 een tekort geboekt van € 8.000,- ondanks een budgetsubsidie van € 109.000,-.

Het is dan ook de vraag of een fusie van beide partners enige soelaas biedt om exploitatietekorten te verlagen. Natuurlijk vloeien er kostenbesparingen uit de fusie, maar er geldt een aloude stelregel dat dit soort fusies en veranderprojecten uiteindelijk concreet financieel weinig oplevert. De hoop is gevestigd op het verhogen van de omzet in een nieuwe moderne omgeving, maar het blijft koffiedik kijken of dit lukt. De verwachting is dan ook dat de budgetsubsidie voor DNI hoger uitvalt dan op dit moment. Daarover zal de Gemeenteraad zich op termijn moet uitspreken. Met daarbij in gedachten dat met DNI als meerwaarde een 'moderne huiskamer' biedt met een grote verscheidenheid aan kwaliteitsdiensten en -producten in Bernheze.

Die meerwaarde wordt dan mede ingegeven door de verbouwing van de Pas tot één moderne locatie waar ook de Eijnderic en de Bibliotheek in participeren. Met een eerste bouwconcept dat aan de raad werd voorgelegd was € 5.6 miljoen gemoeid. Niet alleen de hoogte van dat bedrag, maar ook de organisatie, de inhoud van de dienstverlening en de financiering ervan riepen vragen op. Reden waarom het College en de Gemeenteraad een verdiepingsslag wensten van dat wat voorlag. Inmiddels zijn daarin stappen gemaakt (zie ook de bijlage). Zo worden verschillen-

de scenario's voor de verbouwing van de Pas en de financiering ervan beoordeeld. Daarbij wordt rekening gehouden met de voor de verscheidenheid van diensten noodzakelijke indeling, de beschikbare meters en de staat waarin het gebouw zich bevindt. Dan ook moet blijken of substantiële verlaging van de eerder genoemde kosten mogelijk is.

Kosten en dekking expertise

Terug naar het primaire voorstel over de expertisekosten. Voor de dekking van de expertisekosten is geen budget beschikbaar in de begroting 2019. Daarom wordt voorgesteld deze ten laste te brengen van de reserve nog nader te bestemmen. De kosten zijn ondergebracht in twee categorieën, te weten de kosten op basis van offertes en PM-posten op basis van aannames.

1. PM kosten o.b.v. aannames

Expertise	Doelomschrijving	Status	Kosten
FIN	Analyse exploitatie/begroting/verdienmodellen.	PM	5.000
P&O	Organisatie en Personeelsplan.	PM	5.000
Juridisch	Juridische advisering procesbegeleiding fusie en eigendommen.	PM	5.000
Subtotaal			15.000
Btw	Btw wordt deels gecompenseerd door De Pas*		3.150*
Totaal			18.150

2. De kosten o.b.v. uitgebrachte offertes

Expertise	Doelomschrijving	Status	Kosten
Bouwplannen	Advies ruimtelijke indeling door 'Larisse'.	Offerte	€ 7.000
Horeca (1)	Onderzoek/advies horeca door 'Dorstlessers'.	Offerte	14.000
Horeca (2)	Advies wettelijke regels (para) commerciële horeca 'Bureau Bijzondere Wetten'.	Offerte	9.880
Theater	Vergelijkend onderzoek naar toekomstscenario's podiumfunctie of theaterfunctie door 'Louisa Henderson'.	Offerte	4.600
Subtotaal			35.480
Btw	Btw wordt deels gecompenseerd door De Pas*		7.450*
Totaal	Totale kosten op basis van offertes		€ 42.930

Voor de uitvoering van de diverse onderzoeken is de Pas opdrachtgever. De gemeente stelt een bedrag beschikbaar voor maximaal de werkelijke kosten, inclusief de kostprijsverhogende btw van de diverse onderzoeken.

In totaal zijn de kosten € 50.480,- exclusief btw. Er vanuit gaande dat maar een gedeelte van de btw kostprijsverhogend is, wordt voorgesteld om een bedrag van maximaal € 55.000,- beschikbaar te stellen ten laste van de reserve nog nader te bestemmen 2019.

Vervolg

Na goedkeuring van College en Gemeenteraad wordt het project verder in gang gezet. Hoewel de Pas, zoals gesteld de opdrachtgever is voor de expertise, blijft de gemeente wel verantwoordelijk voor de kosten en voert in zekere zin dus ook de regie. Dit houdt in dat de portefeuillehouder en de projectadviseur, scherp toezien op de opdracht aan de externe adviseurs en de resultaten daarvan alsmede de coördinatie daarvan naar het bestuurlijk afwegingsproces.

Dat laatste geldt ook voor besluiten die partijen op voorhand nemen, waarvan de gevolgen onomkeerbaar van invloed zijn op de besluitvorming van de Gemeenteraad over de toekomst van DNI. Ook daarin houdt de gemeente een toezichthoudende en controlerende rol.

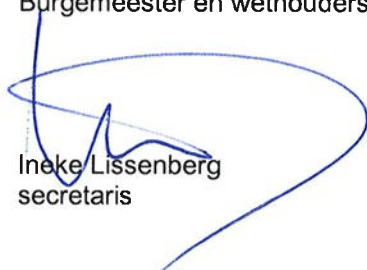
Evaluatie

Regelmatige tussentijdse briefing via portefeuillehouder en gemeentelijk management. Waar nodig volgt op basis van beslismomenten 'go' of 'nogo', een formele briefing aan het College.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- De voortgang van het proces DNI tot op dit moment.
-

Burgemeester en wethouders,

Ineke Lissenberg
secretaris

Marieke Moorman
burgemeester